

Direktörerna är på bettet

Det är inte bara småflickor som gillar hästar. Direktörerna som satsar på travare blir allt fler. Och miljonerna trillar in.

NÄR HÖSTVINDARNA slår mot taket och brasan äntligen tagit sig letar Rune Andersson upp favoritfåtöljen i sällskap med de fyra banden av Svensk Travstambok. Hör han inte redan nu hur högtalarna på Solvalla basunerar de första takterna av Triumfmarschen ur Aida?

Hans idoga studier av hästarnas blodslinjer i flera generationer ska någon gång belönas.

”Det gäller att rätt kunna kombinera föräldrar”, säger Rune Andersson och i nästa andetag ”och att sedan ha mycket tur”.

Han lär få vänta. Visst äger han eller har ägt några stjärnhästar, men de har köpts som redan framgångsrika. Det räknas inte riktigt.

ATT FÖDA UPP EN TRAVARE med stark lyskraft är vad allt går ut på i dag. Men fråga inte Rune Andersson hur många hästar han har. Antalet brukar omgärdas av ”cirka” eller ”ungefär”.

Det är Rune Andersson inte ensam om.

Efter en snabbräkning kommer han fram till mellan 35 och 40. På hans Mellby gård, som ligger utanför Hässleholm i Skåne och med grisuppfödning som huvudnäring, finns 15 fölston. Det är för deras skull som Rune Andersson ägnar sig åt att studera och kombinera stamtavlor. Hingstarna väljs ut och om våarna nedkommer 10–12 föl.

I hagarna intill finns lika många ettåringar. Och vid sidan av dem tioalet tvååringar, som vid den åldern skickas vidare till olika travtränare för att börja tävla. Om de visar framhovarna vill säga. På Mellby Gård finns tre anställda som ansvarar för inkörningen och konditionsträningen av unghästarna.

”Verksamheten börjar väl bli lite för omfattande. Fem, sex stoföl skulle kunna räcka”, säger Rune Andersson.

FATTAT GALOPPEN. Erik Penser och Compton Admiral satsar på trav. Christer Brandberg och Grades Singing föredrar trav. Båge två har tjänat miljoner på sina hästar.

Men det är svårt att sälja, en liten bit av hjärtat förtvinar. Han har gjort det några gånger, när hästarna har blivit äldre och förväntningarna på dem sedan länge har upphört. Förra året sprang hästarna från Mellby Gård in cirka 10 miljoner kronor vilket gav dryga miljonen i uppfödarpremier.

Varje dag, när Rune Andersson är hemma på gården, besöker han stallarna för att höra efter hur krabaterna mår.

ERIK PENSER, DÄREMOT, är sällan innanför en stalldörr.

”Jag har som princip att mina hemuppfödda hästar ska vistas ute året om. Det mår de bäst av. Det är bara vid åska eller ordentligt ruggväder som de tas in”, säger han.

Erik Penser har alltid föredragit galopp framför trav.

”I galopp vinner oftare den bästa hästen, i travet är positionerna mer avgörande och då krävs det mer tur”, säger han.

Den som läser engelska galopptidningar stöter ofta på Mr Penser i texterna. Han finns där tillsammans med en handfull shejker och den gamla, fina inhemska adeln. 1999 utnämndes han till den mest framgångsrike kristne hästägaren i landet. Hans hästar hade tjänat drygt 5 miljoner kronor. Det året slog han Aga Khan.

Erik Penser bor på godset Compton Beauchamp. Hästarna heter någonting med Compton (Compton Admiral vann ett klassiskt lopp) eller Beauchamp (inget franskt uttal, engelska Beecham blir rätt) före namnet.

”Den som läser engelska galopptidningar stöter på Mr Penser”

Kändisstallen

BÄST: Margareta Wallenius-Kleberg, bilhavens härskarinna, har ärvt Menhammar stuteri på Ekerö utanför Stockholm. Numera en storindustri med fyrtioalet anställda och sex avelshingstar. Förra året sprang hennes uppfödningar in ca 150 miljoner. **Stall:** Segerhuva.

50-ÅRSPRESENT: Samma dag som Mats Gabriellsson fyllde 50 körde han ett amatörlopp på Solvalla. Och vann till det goda oddset 4,54. För Sveriges förste IT-miljonär är det numera fastigheter och travbanan i Tallinn (äger 50 procent) som gäller. "Finns ingen bättre avkoppling än att långsamköra en häst", säger han. Äldsta dottern kör travlopp. **Stall:** Oxalis.

LILL BERRAS FARSA: Björn Nordstrand, storägare i NGM-börsen, har haft travare i 25 år. Mest framgångsrik i år är Lill Berra. "De senaste åren har varit tunga", säger han. **Stall:** Björn Nordstrand AB.

SUCCÉSTART: Tommy Jacobson, tidigare på Treviso numera på delägda Quesada, köpte hösten 2001 två hästar på auktion. Stoet Giant Diablo är antagligen Sveriges bästa treåring i år. Har hittills sprungit in över 1,5 miljoner. **Stall:** Zenith HB.

KLÄTTRARE: Lennart Jacobsson, inom finska riskkapitalbolaget CapMan med 13-14 miljarder i investeringskapital har köpt några riktiga dyringar. Bland annat amerikanska Choco Chip Hanover. Finns hos Stig H Johansson, snart startklar. **Stall:** V.C. Partners.

DUKTIG ENTREPRENÖR 1: Karl-Erik Bender från Kvånum på Västgötaslätten äger bl a Benders Tak med 300 anställda och 600 miljoner i omsättning. Har över 100 hästar på gården. Den bäste just nu är Gidde Palema som bara i år sprungit in nära 8 miljoner. **Stall:** Palema.

DUKTIG ENTREPRENÖR 2: Björn Kumlin från Uppsala startade Kumlins Måleri med bara sig själv och en uppsättning penslar 1967. Har haft travhästar i drygt 20 år. Den första vann fem lopp på raken. Då blev han så exalterad att han nästan sov i spiltan. **Stall:** Färg (vad annars?).

GLADA POJKAR: Fyra ICA-handlare köpte Victory Tilly för drygt 3 miljoner. I dag har hästen tjänat över 36 miljoner, vinstrikast i Sverige. Champagne och vil da glädjetjut ackompanjerar segrarna. "Inte vår stil att stå bredvid och klappa diskret i händerna. Det här får vi aldrig uppleva mer", säger de. **Stall:** Kalas.

UTOMLANDS: Erik Söderberg, tidigare VD för bl a NK och Ratos, har hästar i Sverige och på kontinenten. **Stall:** Mr Ascot.

CLAES KÄRRSTRAND, PETRI JOHANSSON, LARS JAKOBSSON

VINNARE PÅ PLATS. Mats Gabriellsson och Margareta Wallenius-Kleberg, överst, tillhör storfräsarna. Foppa Forsberg har en egen travare liksom var och varannan NHL-spelare. Och Rune Andersson på Mellby Gård föder upp fölston med siktet inställt på vinst.

Compton ska försvinna. Det står för hästar han köpt in till exempel på auktioner. Beauchamp anger att det är under Erik Pensers överinseende som hästen fötts upp.

"Det finns inget roligare i livet än att se sin egen uppfödning vinna ett lopp", säger han.

Den känslomässigt största segern kom när Beauchamp Hero vann på klassiska galoppbanan Royal Ascot 1995.

"Det är ett av mitt livs absolut ljusaste ögonblick. De känslor jag då kände får man inte uppleva så många gånger."

Han säger själv att han skulle behöva dra ned på verksamheten. För några år sedan köpte han att stort markområde, Churn Farm, där han nu byggt upp en träningsanläggning för hundratalet hästar där han själv har 15 hästar i träning. Övriga boxar hyrs ut för cirka 250 000 kronor om året. Då ingår träning och mat. Han brukar åka dit en gång i veckan. Det räcker med att han möts av ett gnägg för att han i tankarna ska föras tillbaka till segerceremonierna på Ascot.

CHRISTER BRANDBERG, GAMMAL affärskompanjon till Rune Andersson, har inga expansionsplaner. Han håller sig till en häst. I gen-

gäld en riktig kanon när det begav sig. Det var Rune Andersson som övertalade honom att gå in som delägare i Grades Singing. Hon kostade då, 1987, en miljon dollar och hade redan sprungit in 5-6 miljoner svenska kronor. När karriären var över hade hon inkasserat över 17 miljoner kronor. Rune Andersson och Christer Brandberg åkte till Europas travbanor och samlade silverpokaler på hög.

Nu finns hästen på Högtorps Gård i Stjärnhov i Sörmland och Christer Brandberg behöver bara snedda gårdsplanen när han ska till stallet. Han greppar skyffeln och börjar mocka. Ibland är det svårt att få arbetskraft till gården. Men han har inget emot det. Hästar är roligare än affärer, även om han inte släppt taget helt. Han är, som han säger, "med på svansen" i börsföretagen Axis och Senea.

Grades Singing, 21 år, har hittills fått elva avkommor och åtskilliga säckar morötter.

"Jag vill gärna att mina hästar vinner. Men jag blir lika glad när jag ser att de sköter sig, att de skulle kunna få stora A, eller kanske det heter MVG, i ordning och uppförande." ■

JAN-ERIC ÖHMAN
red@va.se